27/12/2018

Λόγος Εγκωμιαστικός για τον Άγιο Πρωτομάρτυρα Στέφανο

/ Γνώμες

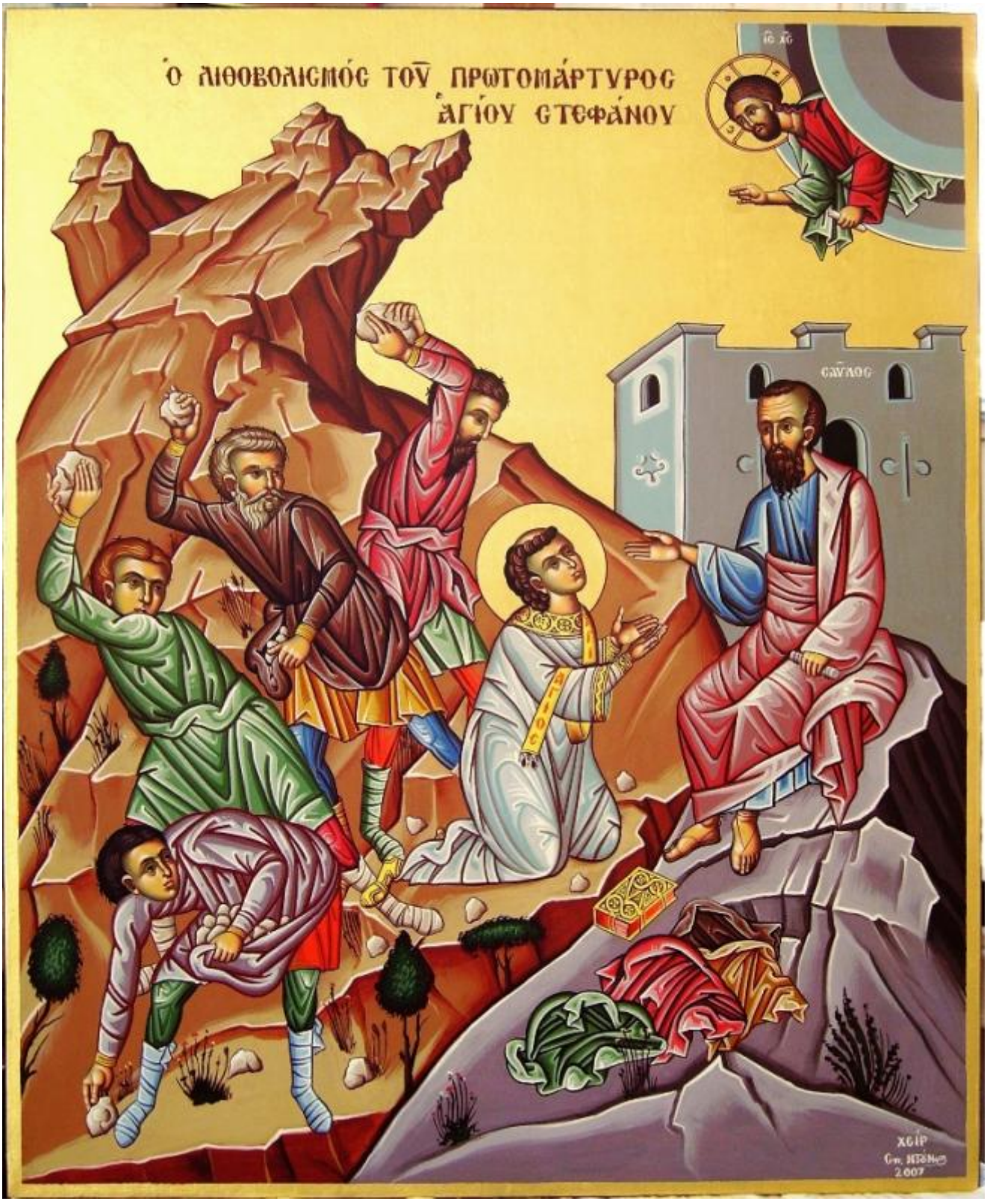

Λόγος εγκωμιαστικός για τον Άγιο πρωτομάρτυρα Στέφανο τον οποίο συνέγραψε ο Άγιος Πρόκλος ,Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Ο ήλιος ο αισθητός, που ανατέλλει πάνω από τη γη, έχει δίπλα του συνακόλουθους, τα αστέρια της Άρκτου, του Ωρίωνα, της Πούλιας, ακόμα και του Αυγερινού. Ο Ήλιος όμως της Δικαιοσύνης, ο οποίος ακτινοβόλησε ανατέλλοντας μέσα από τους παρθενικούς κόλπους, δεν έχει ανάγκη τη συνδρομή από το φως των αστεριών, αλλά έθεσε τον **Πρωτομάρτυρα Στέφανο** να λάμπει αυτός, δίπλα στις αθάνατες ακτίνες Του. Ο ήλιος, βαδίζοντας στο ουράνιο μονοπάτι του ανάμεσα στο βοριά και το νότο, πότε μεγαλώνει και πότε μικραίνει το φεγγοβόλημα της μέρας.

Ο Κύριος, ερχόμενος από τον ουρανό για μας, αύξησε την Δικαιοσύνη και διατήρησε αμόλυντο και αμείωτο το φεγγοβόλημά της.

Ο ήλιος διαδέχεται τη νύχτα, Αυτός τον θάνατο αντιπαλεύει, εκείνος διώχνει το σκοτάδι, Αυτός ανατρέπει την αμαρτία, εκείνος φέγγει για δώδεκα ώρες, Αυτός αστράφτει στους αιώνες, εκείνος με τ’ αστέρια βαδίζει, Αυτός λάμπει με τους Αποστόλους, εκείνος τριγυρνάει ανάμεσα σε χρόνια και εποχές, Αυτός κηρύττεται με τους Προφήτες και τους Ευαγγελιστές, εκείνος με τη διαδρομή του τις ώρες υφαίνει, Αυτός τον λόγο της Εκκλησίας δυναμώνει. Εκείνον οι ζωγράφοι πάνω στο άρμα τον ζωγραφίζουν, Αυτόν οι σοφοί κατά Θεόν στη φάτνη αναπαυόμενο αναγγέλλουν.

Μια φάτνη η οποία σαν άλλος Ουρανός που περιβάλλεται με τη Χερουβική δόξα, μόνο με τον Θεϊκό θρόνο μπορεί να συγκριθεί, που περιέχει τη λογική τροφή, μια φάτνη που δέχτηκε Αυτόν που δημιούργησε την κάθε ζωή, μια φάτνη που βαστάει Αυτόν που βαστάει τα πάντα. Μια φάτνη που κατά χάριν έγινε πλατύτερη από την Πλάση όλη, για να χωρέσει Αυτόν που ολόκληρη η Κτίση δεν χωράει. Μια φάτνη που μας αναγγέλθηκε από τον αγγελιοφόρο αστέρα. Μια φάτνη που προτύπωσε το θυσιαστήριο, και ένα σπήλαιο που την Εκκλησία αποτέλεσε.

Ας μιμηθούμε λοιπόν και εμείς, τους ευσεβείς Μάγους, και αντιλαμβανόμενοι την εκκλησία ως Βηθλεέμ, ας ασπασθούμε το ιερό βήμα ως Σπήλαιο, το θυσιαστήριο ως Φάτνη, και αντί του Βρέφους, τον διά του Βρέφους ευλογημένο άρτο ας αγκαλιάσουμε.

Έχοντας υπόψιν όλα αυτά ας δοξάσουμε σήμερα Αυτόν που και ο πρωτομάρτυρας Στέφανος ως Βασιλέα κηρύττει. Θαυμαστά πράγματα ενός θαυμαστού Βασιλέα! Χθες γεννήθηκε, και σήμερα ο Στέφανος σε Αυτόν προσφέρθηκε ως πραγματικό και

έμψυχο στεφάνι, ως στεφάνι που πλέχτηκε και χαλκεύτηκε μόνο του.

Ο Στέφανος, που στεφανώνοντας τον Βασιλέα στεφανώθηκε.

Ο Στέφανος, το πολύανθο της πίστεως κλωνάρι, το μοσχομυρωδάτο της αγάπης ρόδο, το αμάραντο άνθος της ελπίδος, της χάριτος το λουλουδιασμένο βλαστάρι, της αιωνίου αμπέλου το κατάφορτο κλήμα, ο μελιστάλαχτος καρπός της αθανασίας.

Ο Στέφανος, το παρακλάδι του Σταυρωθέντος που στα Ουράνια φθάνει, που γεμάτος από κάθε καλό έργο και λόγο αποτέλεσε ακατάλυτο πύργο της ομολογίας και ασάλευτο οχύρωμα της υπομονής.

Ο Στέφανος, ο σταυροφόρος αήττητος στρατιώτης της εγκράτειας και της ευσέβειας, ο έμψυχος στρατηλάτης, ο θαρραλέος ρήτορας, κατά των Χριστοκτόνων.

Αλλά τόση ώρα λέγω, λέγω, και ακόμη τίποτα δεν έχω πει για τα γεγονότα. Ας αφήσουμε λοιπόν τη θεία Γραφή να στεφανώσει τον Στέφανο.

Λέει λοιπόν η Γραφή, ότι ο Στέφανος πλήρης χάριτος και δυνάμεως «*ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ*». Άρα πώς λοιπόν να επαινέσω εγώ τον Στέφανο, όταν η ίδια η θεία χάρη τού έχει πλέξει στεφάνι, το στεφάνι που στεφανώνει τον κάθε μάρτυρα; Τι λόγο να προσθέσω εγώ **στον λαμπρότερο μάρτυρα του κόσμου**, με ποιες λέξεις να στολίσω αυτόν που έκανε πάμπολλα θαύματα;

Λέει λοιπόν η Γραφή ότι ο Στέφανος πλήρης χάριτος και δυνάμεως «*ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ*».

Η θεία Χάρη και η θεία Δύναμη έπλεκαν ταυτόχρονα τον στέφανο του Στέφανου, προετοιμάζοντάς τον για τον καλόν αγώνα. Η μια τον κραταίωνε στην πίστη, και η άλλη τον ετοίμαζε για το μαρτύριο. Η μία για την διακονία, και η άλλη ως προς τον λόγο. Η μία προς το θάρρος, και η άλλη τον εκπαίδευε στην υπομονή. Η μία προς τα θαύματα, και η άλλη τον προετοίμαζε για τα κατορθώματα.

Η Χάρη και η Δύναμη που είναι βλαστάρια από την ίδια ρίζα, ζευγάρι παντοτινό, κλωνάρι από το ίδιο φυτό της πίστεως, παντοτινά ομόφωνες. Η Χάρη και η Δύναμη, τα πανέμορφα μάτια της ορθοδοξίας, ου δίδυμοι μαστοί της Εκκλησίας, οι συστρατιώτες του Χριστού. Οι άγρυπνοι φύλακες του Στέφανου.

Λέει λοιπόν η Γραφή ότι ο Στέφανος ήταν «*πλήρης χάριτος και δυνάμεως*».

Θυμιατήριο της Χάριτος ήταν ο Στέφανος, που ευωδίαζε το λιβάνι της αγιοσύνης.

Πηγή της Χάριτος που ανέβλυζε τα παντοτινά νάματα της αρετής. Νείλος της Χάριτος που ξεχείλιζε από ευσέβεια. Αθλητής της Χάριτος ασυναγώνιστος από κάθε αντίπαλο.

Στρατιώτης της Χάριτος, που αντιπάλευε κάθε πανουργία και κάθε φοβέρα, και στέκονταν ακλόνητος σε κάθε επίθεση, δεχόμενος με καρτερία τους διωγμούς, θαυματοποιώντας, διώκοντας τα πάθη, γιατρεύοντας τις αρρώστιες, εκδιώκοντας τους δαίμονες, υπηρετώντας τους φτωχούς, ανακουφίζοντας τους ασθενείς, υπερασπίζοντας τις χήρες, προστατεύοντας τα ορφανά και τους αδικουμένους, αυξάνοντας το κήρυγμα, αναγγέλλοντας την πίστη· μιλώντας και καυχούμενος για τον Σταυρό, τους ήλους, τον κάλαμο, δοξάζοντας τα δεσμά, διακηρύττοντας τη λόγχη, που για χάρη μας έπληξε την πλευρά του Κυρίου, προσκυνώντας το Πάθος του Κυρίου που θανάτωσε τον θάνατο.

Προβάλλοντας τη Φάτνη, και υπερηφανευόμενος για τα Σπάργανα, εκθειάζοντας τα ραπίσματα, χωρίς να ντρέπεται για το δικαστήριο του Πιλάτου, χωρίς να κρατάει κρυφό τον Τάφο του Κυρίου, περήφανος για την Ανάσταση. Ελέγχοντας τους Ιουδαίους, ανατρέποντας τους Φαρισαίους, ντροπιάζοντας τους Σαδδουκαίους, αποστομώνοντας τους Γραμματείς.

Ερμηνεύοντας τον Νόμο, και ερευνώντας τους Προφήτες, ανέλυε τις Γραφές κι εκεί ανακάλυπτε τον Χριστό να λάμπει. Αντιμετωπίζοντας και επιτιμώντας τους παράνομους σταυρωτές. Αντιμαχόμενος τους ασεβείς, κατατροπώνοντας με την πίστη τους απίστους Ιουδαίους, που αντιδρούσαν στο κήρυγμα του.

«*ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει*».

Μεγάλη η τρικυμία αλλά ο κυβερνήτης επουράνιος, πυκνή η θύελλα αλλά το πλοίο φέρει σταυρό, αλλεπάλληλες οι καταιγίδες αλλά η καρίνα είναι στέρεα. Δεν μπορούν τα κύματα να εξεγερθούν κατά του ουρανού, δεν μπορεί το πονηρό πνεύμα να αντιπαλέψει το επουράνιο. Δεν μπορεί να διαλυθεί το σκάφος που κυβερνάται από τη Ζωή.

«*ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει*».

Και για ποιο λόγο η συζήτηση; Γι’ Αυτόν που κυοφορήθηκε μυστηριωδώς, γι’ Αυτόν που γεννήθηκε υπερφυσικά, γι’ Αυτόν που θήλασε πέρα από κάθε λογική. Πώς χωρίς ένωση η Παρθένος έγινε μητέρα, πώς και μετά τον τοκετό έμεινε παρθένος,

πώς η φύση έδωσε την θέση της στο θαύμα, γιατί σαρκούμενος μέσω της Μαρίας δεν επέβαλε τις δικές Του αναλογίες, αλλά θέλησε ο Αχώρητος να συρρικνωθεί ως βρέφος; Πώς ενώ ήταν έμβρυο, δημιουργούσε όλα τα άλλα έμβρυα, πώς ενώ γεννιόταν παρείχε τη γέννηση σε όλους, πώς θήλαζε και ταυτόχρονα χορηγούσε σε όλα τα βρέφη τις πηγές του γάλακτος;

Αυτή είναι η διαφορά του Νόμου και της Χάριτος. Ο Νόμος καταδικάζει, η Χάρη συγχωρεί, ο Νόμος κολάζει η Χάρη σώζει, ο Νόμος υπηρετεί η Χάρη εξουσιάζει, ο Νόμος την αμαρτία φονεύει, η Χάρη την αμαρτία εξαφανίζει, ο Νόμος κρατάει το ξίφος η Χάρη το έλεος μεταχειρίζεται, ο Νόμος έχει θέση δήμιου, η Χάρη έχει εξουσία βασιλέως, ο Νόμος τον κατάδικο δένει με το σχοινί η Χάρη ως φιλάνθρωπη αφαιρεί του θανάτου το σύμβολο.

Και ενώ έλεγε τα θεία αυτά λόγια περί της Χάριτος ο Στέφανος προς τους Ιουδαίους, αυτοί οι θεομάχοι σηκώθηκαν τον άρπαξαν και τον οδήγησαν στο Συνέδριο.

Όπου η αρπαγή εκεί και η Ιουδαϊκή συνδρομή, όπου η ταραχή εκεί και το μισόχριστο πλήθος τους, όπου φόνος άδικος μελετάται, εκεί και το συνέδριο των γραμματέων. Γιατί βεβηλώνεις την καθέδρα του Μωϋσή παράνομε Ιουδαίε; Γιατί μολύνεις τον θρόνο που στόλισε ο Νόμος; Ο Νόμος του Μωϋσή είπε: «*Ου φονεύσεις, Ου ψευδομαρτυρήσεις*». Ή λοιπόν τήρησε τον Νόμο ή από τον τόπο αυτόν απομακρύνσου.

Αυτοί όμως έφεραν ψευδομάρτυρες που έλεγαν «*Ο άνθρωπος αυτός δεν σταματά να βλαστημά αυτόν τον άγιο τόπο και το Νόμο. Τον ακούσαμε να λέει ότι ο Ιησούς ο Ναζωραίος θα αφανίσει τον τόπο αυτόν και θα αλλάξει τα έθιμα που μας παρέδωσε ο Μωυσής*». Ακόμα έβαλαν και άλλους να λένε ψέματα ότι «*ακούσαμε αυτόν να λέει βλάσφημα πράγματα για τον Μωϋσή και τον Θεό*».

Τώρα τον Μωϋσή θαυμάζεις συκοφάντη, τώρα τον τιμάς ως νομοθέτη, ενώ όταν ζούσε τον έφτυνες; Τώρα ως τηρητής του Νόμου οργίζεσαι και αγανακτείς, και υπερασπιζόμενος τον Θεό, θέλεις να εκδικηθείς; Εσύ δεν λιθοβόλησες τον Μωυσή; Εσύ δεν προτίμησες αντί του Θεού τα πέτρινα και τα ξύλινα είδωλα; Και τώρα για να κάνεις φόνο, σαν δικαιολογία χρησιμοποιείς την ευλάβεια; Για να χύσεις αίμα αθώου υποκρίνεσαι τον θεοσεβή;

Όπως τότε, έτσι και τώρα μπερδεύεις την αλήθεια. Και τότε με θρασύτητα βλαστημούσες και τώρα με ασέβεια τιμάς. Εσύ που πάντα είσαι μέσα στα αίματα, εσύ που πάντα φτιάχνεις συμμορίες ψευδομαρτύρων.

«Παρουσίασαν λοιπόν ψευδομάρτυρες που έλεγαν ότι ο άνθρωπος αυτός δεν

σταματά να λέει λόγια εναντίον του Μωυσή και του Θεού και κατά του αγίου αυτού τόπου και του Νόμου»

Ποια λόγια; «*Ακούσαμε αυτόν να λέει ότι ο Ιησούς ο Ναζωραίος, θα καταστρέψει αυτόν τον τόπο*» Και τι λοιπόν; Αν σκοτώσεις τον Στέφανο, δεν θα καταστραφεί ο τόπος; ή μάλλον δεν θα καταστραφεί επειδή και τον Κύριο και τον δούλο σκότωσες; Επειδή μαζί με τον ποιμένα θυσίασες και το πρόβατο, μαζί με τον Βασιλέα κατάσφαξες και τον στρατιώτη;

Δεν μπορεί πόλις να σταθεί αν έχει θανατωθεί ο Βασιλέας. Ούτε μπορεί να τιμάται ο Ναός όταν έχει γίνει ο φόνος του Δεσπότη.

Μήπως ο Στέφανος είπε, το «*θα μείνει ο οίκος σας έρημος*»;

Μήπως ο Στέφανος είπε, το «*δεν θα μείνει στον Ναό λίθος επί λίθου*»; Παράδοξο πράγμα και παράλογο! Να το λέει ο Θεός και να δικάζεται ο άνθρωπος! Να το αποφασίζει ο Θεός και να κατηγορείται ο άνθρωπος! Ο Βασιλιάς να πραγματοποιεί και ο στρατιώτης να ευθύνεται! Εσύ είσαι αίτιος αυτής της καταστροφής Ιουδαίε! Έμπηξες τον σταυρό και ανακάτεψες την Ιερουσαλήμ, και είπες «*το αίμα Αυτού πάνω μας και πάνω στα παιδιά μας*». Δέξου λοιπόν τώρα την καταδίκη που σου όρισε. Και λέει η Γραφή «*ο Στέφανος γεμάτος από Πνεύμα Άγιο, κοίταξε στον ουρανό και είδε τη δόξα του Θεού και τον Ιησού να στέκεται όρθιος στα δεξιά του Θεού*». Τότε πως ο Παύλος λέει «*κάθισε στα δεξιά του θρόνου της μεγαλοσύνης του Θεού στα υψηλά*»; Ποια ήταν η αιτία για να σηκωθεί; Ποιο σοβαρό γεγονός τον έκανε να σηκωθεί από τον πατρικό θρόνο; Είδε τον αθλητή που αγωνίζεται και σηκώθηκε για να βραβεύσει τη νίκη του. Είδε αυτόν που πετάει στον αέρα και άνοιξε τους ουράνιους λιμένες. «*Μη φοβάσαι λοιπόν Στέφανε κανείς δεν πρόκειται να αδικήσει τον αγώνα σου. Σηκώθηκα από τον θρόνο γιατί στα δεξιά μου θέλω να σε βάλω. Γιατί βλέπω την τολμηρή πίστη σου σε μένα που σταυρώθηκα. Εγώ είμαι εκείνος που είδες πάνω στο ξύλο με σάρκα κρεμασμένο, για αυτή σου τη πίστη σε βραβεύω. Εγώ είμαι ο αγωνοθέτης του μαρτυρίου αλλά και ο αθλητής. Πάνω στον σταυρό πάλεψα σαν σε παλαίστρα. Με συνέλαβαν και τον αντίπαλο διάβολο κατατρόπωσα. Μη φοβάσαι αυτούς που σε πετροβολούν, χωρίς να θέλουν σου φτιάχνουν σκάλα που οδηγεί στον ουρανό. Μη φοβάσαι αυτούς που σε πετροβολούν, σκαλιά για να ανέβεις στα ουράνια γίνονται οι πέτρες. Μη φοβάσαι τις πέτρες, μέσα σου κουβαλάς τον ακρογωνιαίο λίθο Ιησού Χριστό*»

Η δόξα και η δύναμή Του εις τους αιώνας των αιώνων.

Αμήν.